

Arany János Programok

I. Arany János Tehetséggondozó Program

A tehetséggondozás sajátos, a **hátránykompenzáció és esélyteremtés feladatát** is figyelembe vevő formáját megvalósító, **2000-ben** indult középiskolai Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP) **célja, hogy eredményesen felkészítse a részt vevő tanulókat a felsőfokú tanulmányok folytatására.**

A program öt éve alatt hátránykompenzációs tevékenységek, a **tehetséggondozás, a személyiség- és képességfejlesztés** segítségével a diákok reális esélyekkel jelentkezhetnek felsőoktatási intézményekbe, és szerezhettek a munkaerőpiacon versenyképes tudást. **Specifikus ismeretek átadása – tanulásmódszertan/kommunikáció, önismeret és személyiségfejlesztés – biztosítja a szociális képességek fejlesztését, a személyiségfejlesztést,** segítik a tehetséggondozást és a hátránykompenzációt.

A **9/AJTP előkészítő-gazdagító év a hátránykompenzációt,** a felsőbb évfolyamok a hagyományos gimnáziumi vagy szakgimnáziumi oktatás keretei között pedig a tanulók **személyiségének, szociális képességeinek** fejlesztése mellett **egyéni fejlődésük differenciált** **segítségét,** szakmai **jövőképük kialakítását** és a program tanulmányi céljainak – továbbtanulás, valamint „C” típusú középfokú nyelvvizsga, **ECDL** jogosítvány és **gépjárművezetői engedély** megszerzése – sikeres teljesítését célozzák.

A **programban minden tanuló kollégista is.** A kollégiumi élet a **szocializáció sok lehetőségét rejti magában** és az **egyenlőtlenségek csökkentésében** is nagy szerepe van. A **kollégiumi hétvégéken** az egyéni fejlesztés, a sajátos érdeklődést szolgáló **foglalkozások** mellett **kulturális rendezvényeken,** tanulmányi **kirándulásokon** vesznek részt a tanulók. A tanulók számára a **programot** működtető köznevelési intézmények által évente rendszeresen szervezett **művészeti- és sporttalálkozók, szaktáborok, tantárgyi-, illetve tematikai versenyek** a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekkel együtt hozzájárulnak a képességek differenciált fejlesztéséhez, a tehetségek kibontakoztatásához.

A program eredményességét mutatja, hogy a programban végzett diákok **70-75 %-a továbbtanul a felsőoktatásban** vagy felsőfokú szakképesítést nyújtó oktatásban.

A program megvalósítása **tanévenként mintegy 2000 tanuló részvételével,** országszerte **22 helyszínen,** gimnázium és középiskolai kollégium alkotta intézménypárokból zajlik.

Felvétel az Arany János Tehetséggondozó Programba

A Programba jelentkező tanulók a programba történő beválogatás után a jelentkezési lapjukat elküldik abba az „Arany János” programot indító iskolába, amelyikbe a pályázat elbírálása

folyamán bekerültek. A programba jelentkező tanuló az adatlapján első helyen rangsorolja ezen iskola „Arany János” tanulmányi területét.

Az Arany János Tehetséggondozó Programba bekapcsolódhat, aki

a) tanulói jogviszonyban áll és a gimnázium vagy szakgimnázium kilencedik évfolyamára jelentkezik abban a tanévben, amelyben a pályázat meghirdetésre kerül, és

b) a *ba)–bf)* alpontokban meghatározott valamelyik feltételnek megfelel:

ba) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesül,

bb **nevelésbe vett** vagy a programba történő jelentkezés időpontjában ideiglenes hatállyal **elhelyezett**,

bc) **rászorult**,

bd) a **szülőről vagy a gyámról alacsony foglalkoztatottsága** esetén megállapítható, hogy a pályázat benyújtása időpontjában aktív korúak ellátására jogosult vagy a pályázat benyújtásának időpontját megelőző **16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy**,

be) **lakóhelye, kedvezményezett településen található**,

bf) **lakóhelye**, ennek hiányában tartózkodási helye nem kedvezményezett, de a települési lakónépességi adatok alapján ötezer főt meg nem haladó állandó lakosságszámmal rendelkező településen található és a jelentkezés időpontját megelőző **6 hónapon belül rendkívüli települési támogatásban részesült**.

Arany János Tehetséggondozó Programban nyújtott ösztöndíj

9/AJTP évfolyamon egységesen **15.000.-Ft/hó**.

Az AJTP ösztöndíj havi mértéke a 9/AJTP évfolyamot követően a további félévekben, ha a félévi értesítőben vagy a tanév végén megszerzett bizonyítványban szereplő tantárgyak – a magatartás és szorgalom értékelését, minősítését nem beleszámítva – osztályzatainak számtani átlagaként meghatározott tanulmányi átlageredmény a kerekítés matematikai szabályai szerint

a) 4,0 és 4,3 között van, **20 000 forint**, b) 4,31 és 4,7 között van, **30 000 forint**, c) 4,71 és 5,0 között van, **40 000 forint**.

Nem részesülhet AJTP ösztöndíjban a tanuló:

a) a tanév adott félévében, ha az azt megelőző félévben **4,0 alatti tanulmányi átlageredményt** ért el, vagy valamely tantárgyból **elégtelen érdemjegyet** kapott, vagy

b) az adott tanévben

ba) **évfolyamismétlésre** kötelezés esetén,

bb) attól a hónaptól kezdődően, amelyet megelőző hónapban a tanév során keletkezett **igazolatlan óráinak száma meghaladja a hat órát**, vagy az Nkt. 58. § (4) bekezdés c), e) és f) pontjában meghatározott **fegyelmi büntetés esetén** az arról szóló határozat véglegessé válásának napját követő hónaptól azon következő félévig, amelytől az ösztöndíjra való jogosultság feltételei újra teljesülnek.

Az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő baranyai intézmények:

Pécsi Leőwey Klára Gimnázium

<https://www.leowypecs.hu/>

<https://www.leowypecs.hu/tagozat/arany-janos-tehetseggondozo-program/>

Pécsi Kodály Zoltán Kollégium

<https://kodalykollegium.hu/>

<https://kodalykollegium.hu/ajtp/program/>

II. Arany János Kollégiumi Program

Az Arany János Kollégiumi Program (AJKP) az **esélyteremtést**, a **sérülékeny** tanulói csoportokba tartozó **diákok érettségit adó középiskolákban történő eredményes előrehaladását**, a **középfokú végzettség, érettségi megszerzésének támogatását** célozza. A programban erőteljesen érvényesül a **hátránykompenzáció** szempontja, célcsoportjába a leginkább sérülékeny tanulói csoportok tartoznak. A tevékenységek középpontjában a **lemorzsolódás megelőzése**, annak támogatása áll, hogy a **középiskolai kollégiumok eszközrendszerének, esélyteremtő beavatkozásoknak segítségével nagyobb arányban kerüljenek a felsőoktatásba, illetve a munkaerőpiacra a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.**

A tanévenként megközelítőleg **600 tanuló** részvételével megvalósuló programban **egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, differenciált tanulásszervezés, mérés-értékelés zajlik, pályaorientáció, szociális támogatás, rendszeres közösségépítő programok, továbbá a családdal történő szoros kapcsolattartás jellemzi.**

A program kiegészül **egy középiskolai tanulmányokra felkészítő, elsősorban a kulcskompetenciák fejlesztését felvállaló – előkészítő – kilencedik évfolyammal (9/AJKP)**, amelyet a kollégiummal együttműködő középiskola szervez meg.

Az AJKP-ban a résztvevő intézmények programmegvalósítását mentori hálózat támogatja.

Az Arany János Kollégiumi Programba bekapcsolódhat, aki

a) tanulói jogviszonyban áll és a gimnázium vagy szakgimnázium kilencedik évfolyamára jelentkezik, és

b) a *ba)–bi)* alpontban meghatározott valamelyik feltételnek megfelel:

ba) a jelentkezés időpontjában **hátrányos** vagy **halmozottan hátrányos helyzete** fennáll,

bb) a programba történő jelentkezés időpontjában **átmeneti gondozásban** részesül,

bc) **nevelésbe vett** vagy a programba történő jelentkezés időpontjában ideiglenes hatállyal **elhelyezett**,

bd) törvényes felügyeletét ellátó szülője önkéntes nyilatkozata szerint a tankötelezettség beállításának időpontjában **legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán** folytatott **tanulmányait fejezte be sikeresen**, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága nem állapítható meg,

be) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságát a jegyző megállapította, és a törvényes felügyeletét ellátó **szülők egyike önkéntes nyilatkozata szerint** a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola **nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen**, a másik szülő **legfeljebb szakképesítéssel rendelkezik**,

bf) **árva és rászorult**,

bg) a **szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága** esetén megállapítható, hogy a programba történő jelentkezés időpontjában aktív korúak ellátására jogosult vagy a programba történő jelentkezés időpontját megelőző **16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy**,

bh) **lakóhelye**, ennek hiányában tartózkodási helye **kedvezményezett településen** található,

bi) **lakóhelye**, ennek hiányában tartózkodási helye nem kedvezményezett, de a települési lakónépességi adatok alapján ötezer főt meg nem haladó állandó lakosságsszámmal rendelkező településen található és **rendkívüli települési támogatásban részesült**.

Arany János Kollégiumi Programban nyújtott ösztöndíj

Az Arany János Kollégiumi Programban részt vevő gimnáziumi, szakgimnáziumi tanuló ösztöndíjban (a továbbiakban: AJKP ösztöndíj) részesül a 2. § (2) bekezdésében foglalt programtámogatás által biztosított támogatáson felül, melynek mértéke a **9/AJKP évfolyamon** egységesen **havonta 15 000 forint**.

Az ösztöndíj havi mértéke a **9/AJKP évfolyamot követően** a további félévekben, ha a félévi értesítőben vagy a tanév végén megszerzett bizonyítványban szereplő tantárgyak – a magatartás és szorgalom értékelését, minősítését nem beleszámítva – osztályzatainak számtani átlagaként meghatározott tanulmányi átlageredmény a kerekítés matematikai szabályai szerint

a) 3,0 és 3,5 között van, **20 000 forint**,

b) 3,51 és 4,0 között van, **30 000 forint**,

c) 4,01 és 5,0 között van, **40 000 forint**.

Nem részesülhet AJKP ösztöndíjban a tanuló

a) a tanév adott félévében, ha az azt megelőző félévben **3,0 alatti tanulmányi átlageredményt** ért el, vagy valamely tantárgyból **elégtelen érdemjegyet** kapott, vagy

b) az adott tanévben

ba) **évfolyamismétlésre** kötelezés esetén, vagy attól a hónaptól kezdődően, amelyet megelőző hónapban a tanév során keletkezett **igazolatlan óráinak száma meghaladja a tíz órát**,

bb) az Nkt. 58. § (4) bekezdés c), e) és f) pontjában meghatározott **fegyelmi büntetés esetén** az arról szóló határozat véglegessé válásának napját követő hónaptól azon következő félévig, amelytől az ösztöndíjra való jogosultság feltételei újra teljesülnek.

Arany János Kollégiumi Programban résztvevő baranyai intézmény:

Gandhi Gimnázium, Technikum, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
<http://gandhigimi.hu/arany-janos-kollegiumi-program/>

Kapcsolódó jogszabályok

- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

- 204/2020. (V. 14.) Korm. rendelet az Arany János Programok megvalósítását szolgáló támogatás és ösztöndíjtámogatás rendjéről és feltételeiről
- 30/2023. (VIII. 22.) BM rendelet a 2023/2024. tanév rendjéről

Jelentkezés, pályázat, további információk:

<https://www.oktatas.hu/AJP>